

GÖÇÜP GİTMEK

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

göçüp gitmek *Deyim* ölmek.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

أَلْهَيْكُمْ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾

- 1- Çokluk yarışı sizi oyaladı.
- 2- Mezara girinceye kadar...¹ 102/TEKÂSÜR-1, 2
(göçüp gidene kadar...)

...

Örneğin, **Tekâsur suresinin 2. ayetinde geçen** ifadesini, sözlük anlamıyla Türkçeye aktarırsak “Sonunda kabirleri ziyaret ettiniz.” şeklinde bir çeviriyle karşılaşırız. Türkçede “**Kabirleri ziyaret etmek**” ibaresi, kabirlerin bulunduğu yere gidip orada yatanları anmak ve onlara dua etmek şeklinde anlaşılmaktadır. Yukarıdaki Arapça ibare ise, kinayeli bir anlatım tarzına dayalı olarak “ölmek” anlamına gelen bir deyimdir. Fakat bazı meallerde bu ayet, düz anlamıyla çevrilmiştir.

Örneğin, Talat Koçyiğit’in mealinde “**kabirleri ziyaret edinceye kadar**”, Hayrât Neşriyat tarafından bir heyete hazırlatılan mealde “**Nihayet kabirleri ziyaret ettiniz.**”, Ahmet Ağırakça ve M. Beşir Eryarsoy’un mealinde “**Sonunda kabirleri ziyaret ettiniz.**”, Hamdi Döndüren’in mealinde “**Sonunda kabirleri ziyaret ettiniz**”, Ahmet Varol’un mealinde “**Öyle ki kabirleri bile ziyaret ettiniz.**”, Hüseyin Atay’ın mealinde “**Kabirlere gidip saymaya varıncaya kadar**”, Yaşar Nuri Öztürk’ün mealinde “**Öyle ki ziyaret edip saydınız kabirleri.**”, T.D.V. mealinde “**Nihayet kabirleri ziyaret ettiniz.**” şeklinde tercüme edilmiştir. Hâlbuki bu ayetteki deyim, Türkçeye yine bir deyimle aktarılabilmektedir. Buna göre ayetin meali, “**mezara girinceye kadar**” ya da “**Sonunda mezara girdiniz.**” şeklinde verilebilir. Bu ifadeden söz konusu kişilerin öldükleri net bir biçimde anlaşılmaktadır.

...

KUR’AN DEYİMLERİNİN SEMANTİK ANALİZİ

Erdinç DOĞRU, Emrullah İŞLER

¹ KUR’AN DEYİMLERİNİN SEMANTİK ANALİZİ